

1. melléklet a 11/2017. (XII.21.) önkormányzati rendelethez

Építészeti értékvédelem

1. ábra: Országos és helyi védelmeket bemutató térkép

He-01

Református templom

Helyi védelemre javasolt

Hrsz.: 104

A falu 1300 körül már templomos hely volt. 1562-ben már ismert református egyháza és temploma volt, mely 1753-ban egy nagy tűzvészben elpusztult. Ezt a középkori kőtemplomot 1770 körül a vármegye engedélyével ideiglenesen helyreállították, bár használni már alig lehetett. Ezért a báji Patay földesúr adományozott az egyháznak egy templomtelket és ide építették 1803-1810 között a templomukat. A nyugati homlokzat előtti tornyot valamivel később, 1810-1815 között emelték.

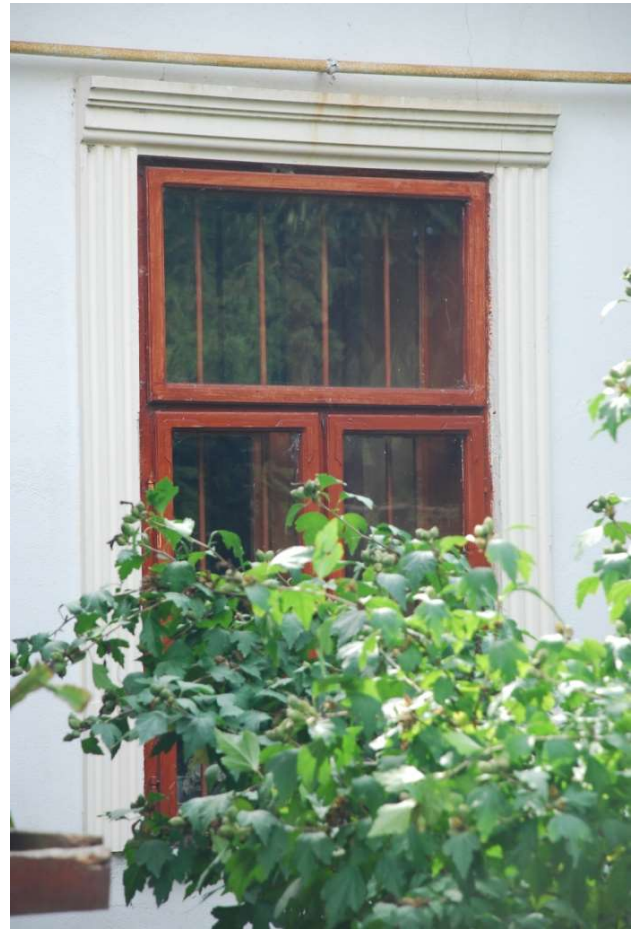
A templomot 1879-ben villámcsapás érte, ekkor teljesen kiégett, s csak 1893-ra tudták helyreállítani. 1941-ben a 32 méter magas toronyba újra villám csapott. Még abban az évben megtörtént általános felújítás során ezt a kárt is helyrehozták, csupán annyi szépséghibája lett a torony sisakjának, hogy a háborús helyzetben az akkori országgyűlési képviselő a szükségesnél kevesebb lemezt tudott biztosítani, s így 6 méterrel alacsonyabb lett a torony, ma csak 26 méteres.

A báji Patay család adományaként kapott eredeti úrasztala a Sárospataki Tudományos Gyűjteményekben található. Szószék koronája figyelemre méltó. A sík famennyezet 1892-ben készült. A 10x20 méteres belső térben 450 ülőhely van.

Orgonáját Váradi Miklós építette 1929-ben tizenkét változattal. A 300 kg-os harangját Lebrecht Krisztián öntötte 1829-ben Kassán, a 200 kg-osat pedig a budapesti Harangművekkészítette 1922-ben.

A templomkertben nyugszik a II. világháborúban itt elesett katonák közül egy orosz őrnagy, egy román kapitány és egy hadnagy, valamint 102 közlegény és egy magyar szakaszvezető.

He-02
Református parókia
Helyi védelemre javasolt
Hrsz.: 104

A református templomhoz tartozik a parókia épülete. Tekepítése utcával párhuzamos, előkert nélküli. utca előkertjében a lejtős telek miatt kis támfal található.

Az épület tömegképzése, építészeti részletei értékesek.

Műszaki állapota közepes.

He-03

Római katolikus templom

Helyi védelemre javasolt

Hrsz.: 371/1

A település egyik csuklópontját képző derékszögű kanyarban található a római katolikus templom (Magyarok Nagyasszonya Templom). Az épület homlokzatképzési kisméretű téglával történik. A burkolat kialakítása műves példája a honi téglaeépítészetnek.

Az épület tömegképzése, építészeti részletei értékesek.

Műszaki állapota jó.

He-04

Népi építészet - gazdasági épület

Helyi védelemre javasolt

Hrsz.: 17

Utcával párhuzamos tetőgerincű, hagyományos, népi építészeti jegyeket magtár épület.

Az épületet a XX. század második felében közösségi épületként is használták, többek között helyszíne volt könnyűzenei koncertnek is.

Az épület tömegképzése, építészeti részletei értékesek.

Műszaki állapota közepes, rossz, a közeljövőben felújítása mindenképpen ajánlott és szükséges!

He-05

Népi építészet – lakó és gazdasági épület

Helyi védelemre javasolt

Hrsz.: 835

A településre csak néhány helyen jellemző utcára párhuzamos tetőgerincű, „L” alakú hajlított ház. Polgárosodó jelleget mutató építészeti jegyekkel.

Az épület tömegképzése, építészeti részletei értékesek.

Műszaki állapota közepes.

He-L01

Népi építészet – lakó épület

Helyi védelemre javasolt

Hrsz.: 97

A településre csak néhány helyen jellemző utcára merőleges tetőgerincű, „T” alakú ház. Polgárosodó jelleget mutató építészeti jegyekkel.

Az épület tömegképzése, építészeti részletei értékesek.

Műszaki állapota közepes.

He-L02

Népi építészet – lakó épület

Helyi védelemre javasolt

Hrsz.: 801

A településre csak néhány helyen jellemző utcára merőleges tetőgerincű, „T” alakú ház. Polgárosodó jelleget mutató építészeti jegyekkel.

Az épület tömegképzése, építészeti részletei értékesek.

Műszaki állapota jó.

He-L03

Lakó épület

Helyi védelemre javasolt

Hrsz.: 216/3

Eredetileg parókiának épült a manzard tetővel ellátott sátoztetős épület. Homlokzatburkolata természetes kő, egy falfülkében kereszt ábrázolásával.

Az épület tömegképzése, építészeti részletei értékesek.

Műszaki állapota közepes.